

«ایران» بررسی می کند

سرپیچی بی سابقه از ممنوعیت‌های امریکایی

ثمرات آن در بازه‌ای کوتاه‌مدت در سید سیاست خارجی کشور نشسته است. تیر منتقدان سیاست خارجی دولت، اعتماد مردم را نسبت به کارآمدی سیاست متوازن دست‌نگاه سیاست خارجی دولت سیزدهم نشانه رفته، اعتماد به میهمانان و سرمایه‌گذاران راه‌هدف گرفته است. بنابراین قابل تصور بود منتقدانی که به‌ثمر نشستن بذریاچی در سیاست خارجی را به واسطه تحریم‌های امریکایی ناممکن می‌دانستند، نتوانند نگاهی جامع‌الاطراف به توافق ۱۰ ساله توسعه بندر چابهار داشته باشند و همچنان بکوشند قبض و بسط‌های متعارض خود را به تلاش برای نافرجام نشان

سیاست خارجی

رویکرد سیاست خارجی دولت سیزدهم پای خیلی‌ها را به تهران گشوده است. این پاکشایی از میهمانان نامدار، معلوم بود که به مذاق بسیاری خوش نخواهد آمد. هرچه در چنته داشته بیرون آورده‌اند تا در وهله اول رویکرد تحول‌خواهانه سید ابراهیم رئیسی در سیاست خارجی را زیر تیغ انتقاد ببرند و روند اجرایی آن را در یک پیش‌بینی شتابزده زایل کنند و از سوی دیگر پنجه بر دستاوردهایی بیندازند که

محسن پاک‌آیین، کارشناس مسائل آسیا

ثمربخشی دیپلماسی اقتصادی با وجود تحریم‌ها

از زمان آغاز به کار دولت سیزدهم، «دیپلماسی اقتصادی» نه تنها به‌عنوان یک تاتکتیک بلکه به‌مثابه یک «راهبرده» مورد توجه قرار گرفته است. این دیپلماسی طی نزدیک به سه سال از زمان روی کارآمدن دولت‌آقای رئیسی با تمرکز بر همکاری با «کشورهای همسایه» از یک‌سو و «کشورهای شرقی» در چهارچوب سیاست نگاه به شرق از سوی دیگر، در حال پیگیری است. در همین راستا توافق ۱۰ ساله ایران و هند با هدف توسعه بندر چابهار به امضای مقامات بلندپایه دو کشور رسید. دستیابی به این سند همکاری که از منظر تحقق بخشیدن به اهداف تعیین شده کشور در مسیر اجرای دیپلماسی اقتصادی و ناظر

معاون حقوقی رئیس‌جمهور از آخرین وضعیت رسیدگی خبر داد جزئیات سرقت فرش‌های سعدآباد در دولت قبل

محمد دهقان روز گذشته در حاشیه نشست هیأت دولت، با اشاره به اینکه با پیگیری‌های معاونت حقوقی، مرجع قضایی که موضوع فرش‌های کاخ سعدآباد را پیگیری می‌کرد به نتیجه خوبی رسیده است، اظهار کرد: اصل جرم برای مرجع قضایی کاملاً محرز شده است، تعدادی از متهمان را نیز دعوت و از آنان بازجویی کردند؛ بزودی نیز قاضی پرونده از مکان سابق این فرش‌ها بازیابی می‌کند.

دولت

معاون حقوقی رئیس‌جمهور با اشاره به پیگیری‌های جدی دستگاه قضایی در پرونده فرش‌های گمشده سعدآباد در دولت گذشته، اعلام کرد: برای دستگاه قضایی اصل وقوع جرم محرز شده و در این باره از چند نفر از متهمان نیز بازجویی شده است.

دادن رویکرد دولت در عرصه سیاست خارجی احاله کند.

واکنش به توافق چابهار

گرچه بسیاری هنوز نمی‌دانند توافق چابهار در کجای معادلات اقتصادی ایران و هند قرار گرفته است و این توافق را فارغ از رویکرد غالب ژئوپولیتیک در بستر همکاری تهران و دهلی‌نو در معرض قضاوت قرار می‌دهند، اما نگاهی به مواضع از سراسرطرار و نگرانی بازیگران بزرگ جهان غرب بویژه ایالات متحده امریکا نسبت به توافقات اجرایی ایران و متحدان بزرگ آسیایی‌اش متجمله توافق اخیر ایران و هند نشان

و چنانچه توسعه یابد، به‌طور طبیعی روند حمل‌ونقل محموله‌های هند بسیار آسان‌تر و کم هزینه‌تر خواهد بود.

۲. چابهار از این‌وجه که دریچه ورود به افغانستان به شمار می‌آید نیز مورد توجه هند قرار دارد؛ زیرا دهلی‌نو در چهارچوب اجرای رویکرد راهبردی خود در منطقه و برای فائق آمدن در روند رقابت‌جویانه با ایالات متحده امریکا به‌دنبال رابطه با افغانستان و همچنین صادرات کالاهای خود به این کشور است؛ امری که هند را در زمینه تسلط بر بازارهای منطقه به دست برتر تبدیل می‌کند.

۳. از سوی دیگر نباید اهمیت توسعه چابهار را برای ایران هم نادیده انگاشت. ایران برای توسعه سواحل جنوب شرقی خود اهمیت زیادی قائل است. پیشرفت اقتصادی در استان سیستان و بلوچستان می‌تواند امکانی برای

پاسخ وزیر خارجه هند به تهدیدهای امریکا در مورد توافق چابهار:

تنگ نظر نباشید

برش

یک روز پس از اینکه ایالات متحده، هند را به دلیل توافق ۱۰ساله با ایران بر سرس بهره‌برداری از بندر چابهار به تحریم تهدید کرد، وزیر امور خارجه هند تأکید کرد که این پروژه به نفع کل منطقه خواهد بود. «سوپرامانام جایشانکار» با اشاره به این نکته که امریکا در گذشته بر اهمیت توسعه چابهار صحه گذاشته، تأکید کرد که نباید در این موضوع تنگ نظر بود و هند تلاش خواهد کرد که واشنگتن چشم‌انداز بزرگ‌تری را در این قرارداد در نظر بگیرد. همزمان با این موضعگیری مقام هند، «خواجه محمد آصف»، وزیر دفاع پاکستان نیز روز سه‌شنبه به مخالفت امریکا با پیشبرد پروژه مشترک گازی ایران و پاکستان واکنش نشان داد. وزیر دفاع پاکستان با اشاره به اینکه کشورش مجبور به خرید گاز از بازار جهانی با نرخ هنگفت است، از واشنگتن خواست تا جالش اقتصادی پاکستان را درک کند. او گفت: «اگر کشور همسایه ما ایران قادر به تامین انرژی آسان و مقرون به صرفه است، این حق پاکستان است که از این فرصت بهره‌مند شود».

همکاری اقتصادی برای کشورهای همسایه و منطقه گشوده شود و در بازار رقابت کشور حضوری پررنگ داشته باشند. ذیل چنین رویکردی او از بازوهای دیپلماسی و چشم‌های امنیتی دولتش خواسته است آیند و روند خارجی‌ها را تحت احاطه داشته باشند و هیچ‌گاه از مرزوده و مبادله با دیگری کوتاه نیایند. پدیدار شدن ثمرات این سیاست را می‌توان در تقویت مناسبات دوجانبه ایران و حضور آن در ائتلاف‌های امنیتی – اقتصادی همچون عضویت در «بریکس» نظاره کرد؛ ائتلاف‌هایی که به سمت‌وسوی همکاری با کشور در زمینه‌های متعدد، وجه راهبردی بخشیده و امکان سرمایه‌گذاری‌های کلان اقتصادی در بخش‌های مهم و زیرساختی را فراهم کرده است.

است»، نشان از سرپیچی بی‌سابقه قدرت‌های بزرگ منطقه آسیا و کشورهای عربی از ممنوعیت‌های فراسرزمینی امریکا علیه ایران دارد. چه همین چند هفته پیش بود که دولت‌مردان اسلام‌آباد با وجود هشدار ایالات متحده به تکمیل خط لوله صلح میان ایران و پاکستان اعلام کردند که کار روی بخش ۸۰ کیلومتری از خط لوله پاکستان - ایران را آغاز می‌کنند و کمترین حق اعتراضی برای امریکا قائل نیستند. این موضع نشان می‌داد پاکستان همچون هند با درک واقعیات جغرافیای امنیتی و اقتصادی محیط پیرامونی‌اش تصمیمی برای پیروی از سیاست‌های مداخله‌جویانه واشنگتن ندارد.

به اعتبار این دریافت بود که رئیسی سیاستی را در پیش گرفت که آغوش

کمک به توسعه این استان کم برخوردار و فاقد برخی از امکانات زیربنایی باشد و نیازهای بومی مردم این منطقه را تأمین کند. در این زمینه، توسعه بندر چابهار بسیار حائزاهمیت است و در عین حال استفاده از این بندر به‌عنوان مهم‌ترین بندر دریای عمان می‌تواند درآمد سرشاری را نصیب ایران سازد.

تعیین چنین اهداف و لحاظ منافع متقابل سبب شده که ایران و هند به‌دنبال توسعه بندر چابهار باشند. این در حالی است که نازندرا مودی، نخست‌وزیر هند در سال ۱۳۹۵ به ایران سفر داشت و در پی این سفر مقرر شد توسعه بندر چابهار با کمک سرمایه‌گذاری چین در دستور کار قرار گیرد اما عدم توجه کافی دولت پیشین به بهره‌مندی از ظرفیت‌های بالقوه کشور سبب شد تا اجرای این توافق با مانع رو به رو شده و در نهایت متوقف شود.

دولت سیزدهم باز می‌گردد، یعنی زمانی که گزارش «خروج غیرقانونی اموالی نظیر ۴۸ تخته فرش دستباف نفیس و گران‌قیمت از ساختمان حافظیه سعدآباد» ارجاع شد. به گزارش فارس، پس از آن کارشناسان ارزش‌نمایی این فرش‌ها را معادل ۱۲۷ میلیارد تومان اعلام کردند. در این میان دو نکته وجود داشت: نخست اینکه این فرش‌های نفیس در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ از این مجموعه خارج شد و دیگر اینکه ساختمان حافظیه سعدآباد متعلق به نهاد ریاست جمهوری است و ربطی به موزه سعدآباد یا مجموعه وزارت گردشگری ندارد.

سعدآباد خارج کردند.

اردیبهشت‌ماه سال گذشته بود که افکار عمومی ایران در جریان گم‌شدن فرش‌های نفیس مجموعه سعدآباد قرار گرفت. اما به نظر می‌رسد این ماجرا به زمان آغاز کار

سیاسی

دیگه چه خبر؟

سه سؤالی که روحانی باید جواب دهد

« **خبر اول اینکه**، نامه اخیر حسن روحانی در ارتباط با رد صلاحیت‌اش در انتخابات مجلس خبرگان، به قدری متناقض بوده که صدای رسانه‌ها و برخی از چهره‌های حامی دولت سابق را هم درآورده است. در همین رابطه مسیح مهاجری از چهره‌های اصلاح‌طلب و مدیرمسئول روزنامه جمهوری اسلامی، در سرمقاله روز گذشته این روزنامه به انتقاد از نامه رئیس دولت قبل پرداخت. مهاجری با انتقاد از رفتار متناقض روحانی، نوشت: «سؤال مهمی که باید آقای روحانی به آن جواب بدهد اینست که چرا شما فقط وقتی که خودتان ردصلاحیت شدید احساس کردید که جمهوریت نظام به خطر افتاده و باید برای نجات آن دفاعیه بنویسید؟»

مهاجری در ادامه با این ادعا که در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ افراد زیادی رد صلاحیت شدند، خطاب به روحانی می‌نویسد: «شما دولتنتان نمی‌توانید مسئولیت خود در قبال دو انتخابات ۱۳۹۸ و ۱۴۰۰ را انکار کنید. این دو انتخابات با توجه به عملکرد شورای نگهبان در مورد صلاحیت بدون ایراد بودند یا ایراد داشتند؟! اگر ایراد داشتند، چرا درصدا احقاق حق ضایع شده داوطلبان برنیامدید و چرا نگفتید جمهوریت در خطر است و اصولاً چرا چنان انتخابات‌هایی برگزار کردید؟! اگر ایراد نداشتند، چرا وقتی خودتان ردصلاحیت شدید چنین احساسی پیدا کرده‌اید؟»

همچنین حسن اسدوی زیدآبادی از جمله چهره‌های اصلاح‌طلب نیز به نامه روحانی واکنش نشان داد و در حساب کاربری خود روحانی بعد از ردصلاحیت با حکم حکومتی در انتخابات برمی‌گشت، آیا بازم به رویه شورای‌نگهبان ایراد می‌گرفت؟ خیر. این همه نفاق و دورویی و فریب‌حالتان را بد نمی‌کند نویسنندگان نامه؟»

جدی‌ای از همه اینها، رئیس دولت قبل به یک سؤال دیگرهم که حالا برای مردم پیش‌آمده باید پاسخ دهد، چرا روحانی نامه کامل رساله‌های نگهبان را که در توضیح دلایل ردصلاحیت‌اش خطاب به او منتشر شده علی نمی‌کند؟

تلاش روحانی برای احیای خود در افکار عمومی و رسانه‌ها قابل احترام است، اما اگر نامه شورای نگهبان را منتشر نکنند، نامه اخیرش فاقد اعتبار خواهد بود. خصوصاً آنکه با توجه به بیگانگی روحانی با مردم، جامعه به سختی می‌تواند به او اعتماد کند. گرچه، انتظار می‌رفت که حسن روحانی به جای تخریب شورای نگهبان، در تمجید و قدردانی از این شورا دست به قلم می‌شد؛ چه آنکه شورای نگهبان با رد صلاحیت او، از قرار گرفتن روحانی در معرض آرای مردم و احتمالاً پایان حیات سیاسی‌اش، جلوگیری کرد.

امیدواریم

پیگیری‌های

قضایی هم

منجر به

بازگشت این

فرش‌ها و هم

مجازات کسانی

شود که در

دولت گذشته

این فرش‌ها را

از کاخ سعدآباد

خارج کردند

زده‌بین

با رأی مجمع تشخیص مصلحت نظام و پس از سال‌ها گمانه‌زنی و پیگیری

شفافیت به سرانجام رسید

کره افتاده بر سرنوشت طرح شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی در آخرین روزهای عمر مجلس یازدهم و با رأی هیأت‌عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام گشوده شد. شامگاه سه‌شنبه خبری روی خروجی رسانه‌ها قرار گرفت که نشان می‌داد هیأت‌عالی نظارت مجمع در جریان دآوری میان مجلس و شورای نگهبان بر سر جزئیات این طرح با بررسی اصلاحات مجلس درخصوص تبصره ۲ ماده ۲ طرح شفافیت قوای سه‌گانه، آن را مغایر سیاست‌های کلی نظام تشخیص نداده است.

از شفافیت‌آرا تا شفافیت‌قوا

این رأی در حالی محقق شد که از پخته شدن نخستین ایده افزایش شفافیت نهادهای حاکمیتی نزدیک به ۴ سال می‌گذشت و در جریان تقنین طرح شفافیت، هیأت‌عالی نظارت خود یکی از مخالفان برخی مواد طرح بود. بحث قانونی درباره شفافیت نخستین بار آذرماه سال ۱۳۹۸ با عنوان «شفافیت آرای

به عمر مجلس یازدهم برای قانونگذاری در این پارلمان قد نداد.

عبور از دست‌اندازه‌ها

«شفافیت قوای سه‌گانه، دستگاه‌های اجرایی و سایر نهاده‌ها» طرحی است که اواخر فروردین ۱۴۰۱ به دو فوریت اعلام وصول شد و کمتر از دو ماه بعد به تصویب رسید. اما مسیر تقنین برای آن با همین فوریت و سهولت ادامه نیافت و در دست‌انداز مخالفت شورای نگهبان و هیأت‌عالی نظارت مجمع از جمله در مورد انتشار تأیید قوانین گرفتار شد.

به این ترتیب مصوبه مذکور چندین مرتبه پس از ارسال به شورای نگهبان با ایرادها و ابهام‌های متعدد ازسوی شورای نگهبان و هیأت‌عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مواجه شد. درنهایت اگر چه مجلس برخی مواد طرح را در این روند اصلاح کرد اما در آخرین وهله و پس از اصلاح ماده ۲ مصوبه‌ا